

ECONOMIA D'ESPANYA

CURS ACADÈMIC 2001/02

Primer Semestre

**Professors: Dr. Joan Cals (Grup 01)
Dr. Javier Asensio (Grup 51)**

Departament d'Economia Aplicada

PRIMERA PART: EL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC ESPANYOL POSTERIOR A 1960

Lliçó 1a. El període 1961-1973

Característiques principals i factors de l'auge econòmic.- Les reformes econòmiques.- Els nous mecanismes d'equilibri amb l'exterior.- Els problemes de funcionament del model econòmic del període.

Lliçó 2a. Les “crisis del petroli”

La naturalesa de les crisis: els trets específics del cas espanyol.- L'evolució econòmica 1974-77 i la primera política econòmica front a la crisi.- Els Pactes de la Moncloa.- L'evolució econòmica 1979-85 i la política d'ajust.

Lliçó 3a. L'expansió econòmica 1986-90 i la incorporació a la Comunitat Europea

Evolució econòmica.- Factors de la reactivació econòmica.- Caracterització del model de creixement.- L'estructura productiva.- L'ingrés a la Comunitat Europea.- La política econòmica en el marc del Sistema Monetari Europeu.

Lliçó 4a. Els anys noranta

L'economia i la política econòmica dels primers noranta: la recessió 92-93.- El tractat de Maastricht i la formulació de les etapes de la unió econòmica i monetària i de la convergència.- L'expansió econòmica a partir de 1994: el nou model de creixement.- La desregulació dels últims anys.- L'economia espanyola en la Unió Europea de l'euro.

Lliçó 5a. L'economia espanyola actual (I).

L'estructura productiva.- Ocupació i atur.- La competitivitat de l'economia espanyola.- Anàlisi de la conjuntura.- Les macromagnituds principals.

Lliçó 6a. L'economia espanyola actual (II).

La distribució de la renda.- Les tendències territorials.

SEGONA PART: EL SECTOR PÚBLIC

Lliçó 7a. Característiques generals del sector públic

El paper del sector públic.- Aproximació a les dimensions del sector: etapes de la seva evolució.- Estructura per agents i descentralització.

Lliçó 8a. Els ingressos públics

El procés de reforma fiscal obert el 1977: criteris inspiradors, etapes i principals figures impositives.- Evolució i estructura dels ingressos públics centrals.- Els canvis fiscals a partir dels anys noranta i l'harmonització amb la UE.

Lliçó 9a. La despesa i el dèficit públic

Estructura de les despeses públiques.- Del creixement a la contenció: els efectes de la disciplina pressupostària dins la UE.- Evolució del dèficit públic i del seu finançament.

Llició 10a. La Seguretat Social i els ens territorials

Prestacions i finançament de la Seguretat Social.- El sistema de finançament de les Comunitats Autònomes.- Els ingressos de les Corporacions Locals.

TERCERA PART: RECURSOS HUMANS I ACTIVITAT ECONOMICA

Llició 11a. La població espanyola

La transició demogràfica clàssica i les seves variants a Espanya.- Creixement de la població, natalitat i mortalitat en la segona meitat del segle XX.- Vers una nova transició demogràfica.

Llició 12a. Els moviments migratoris

Les migracions interiors en la història.- Exode rural i concentració urbana.- Els canvis als fluxes migratoris interns a partir de 1975.- Els moviments migratoris exteriors: de l'emigració a la immigració.

Llició 13a. El mercat de treball

Dinàmica i estructura sectorial de la població activa.- La població ocupada.- L'atur: evolució i característiques del problema.- La negociació col·lectiva i la política de rendes.- La flexibilització del mercat.

QUARTA PART: L'ESTRUCTURA PRODUCTIVA

Llició 14a. El sector industrial (I)

Introducció al procés d'industrialització.- Trets bàsics del sector industrial.- La política industrial.- Els canvis en el paper de l'empresa pública.

Llició 15a. El sector industrial (II)

Els factors de la competitivitat.- La productivitat, els costos laborals i els costos laborals unitaris en una perspectiva comparada.

Llició 16a. Els serveis

Principals característiques econòmiques de les activitats de serveis.- El procés de terciarització i les seves causes.- Aspectes remarcables del comerç, el turisme, els transports i les telecomunicacions en l'economia espanyola.

Llició 17a. El sistema financer

Estructura del sistema financer: agents, intermediaris, mercats i instruments financers.- El procés de reforma i liberalització.- Estudi en particular de la banca i les caixes d'estalvi.

Llició 18a. El sector primari

La dimensió econòmica del sector primari en perspectiva.- El procés de crisi de l'agricultura tradicional i la modernització del sector.- L'impacte de l'adhesió a la Comunitat Europea.- La Política Agrària Comú de la Unió Europea: el futur del món rural.

CINQUENA PART: EL SECTOR EXTERIOR

Lliçó 19a. La balança per compte corrent

Estructura de l'exportació.- Estructura de la importació.- El dèficit comercial.- La política comercial exterior.- La balança de serveis.- Les transferències corrents.

Lliçó 20a. Els moviments de capital

La inversió estrangera a Espanya.- La inversió espanyola a l'exterior.

BIBLIOGRAFIA

Hi ha dos manuals que es consideren la bibliografia bàsica del curs:

- J.L. García Delgado (dir.), *Lecciones de Economía Española*, Ed. Civitas, Madrid, 2001, 5ª edició.
- J.L. García Delgado (dir.) *España. Economía: ante el siglo XXI*. Ed. Espasa Calpe, Madrid, 1999.

Per a cada lliçó es facilitarà bibliografia complementària.

També es recomana consultar les col·leccions de diferents revistes especialitzades, principalment *Información Comercial Española*, *Cuadernos de Información Económica*, *Papeles de Economía Española*, *Hacienda Pública Española* i *Economistas*, així com la lectura regular de la secció d'economia d'un diari d'informació general.

AVALUACIÓ

L'examen final constarà d'una prova escrita única, amb un mínim de tres i un màxim de cinc preguntes, cada una d'elles amb la mateixa ponderació.

Els alumnes s'hauran d'examinar obligatoriament en el grup en el qual estiguin matriculats.